

NATURTURIST NORDJYLLAND

NATURTOURIST NORDJUTLAND

HOME

pdf

Oversigt

Naturlinks

Turistlinks

Søg

Mail

Hammer Bakker

Aalborg kommune

Afstand Aalborg ca. 12 km

Flere fredede, private eller offentligt ejede områder med adgang ad afmærkede stier. Private skove med offentlig adgang ad stier og veje.

Samlet areal ca. 1800 ha, heraf 400 ha fredet.

Landskab og geologi

Hammer Bakker ses langvejsfra, når man nærmer sig gennem det flade landskab nordøst for Aalborg. Bakkerne udgøres af talrige, skovklædte bakkepartier, adskilt af stejle nedskårne kløfter. Området er næsten cirkulært, isoleret som en ø, adskilt fra Vendsyssels øvrige bakkeland. Bakkerne er da også en rest af et gammelt morænelandskab, der i tiden lige efter istiden har været en ø i det hav, der dækkede alle lavtliggende dele af Vendsyssel. Jorden i bakkerne er overalt stenet og sandet, og det afspejler sig på flere måder: Søer, moser og vandløb er sjældne, bakkerne er næsten ubeboede og landskabet præges af heder eller tætte nåleskove.

Området kan virke overvældende stort, men vælger man grusvejen Gennem Bakkerne fra Vodskov Kirke eller Grindsted, passerer man flere P-pladser med informationstavler, hvorfra der udgår afmærkede stier. Hammer Kirkevej fører mod vest gennem et smukt landskab til den ensomt beliggende Hammer Kirke.

En del af bakkernes østlige del er udlagt som [EU-habitatområde](#).

Dyrelivet

Hammer Bakker er først og fremmest præget af de store skovområder, der rummer et rigt dyre- og fugleliv. Råvildt,

Udsigt fra Tvillinghøje

Copyright Kort- og matrikelstyrelsen

ZOOM OUT

ræv, grævling og egern er almindelige i bakkerne. Området er højt værdisat som ynglested for en lang række skovfugle, bl.a. sjældne arter som Duehøg, Hvepsevåge og Natravn. Hedearealerne i bakkerne er endvidere kendt for en rig fauna af dagsommerfugle.

Afmærket sti på heden

Plantelivet

Det er særligt det store hedeområde øst for Gennem Bakkerne der tiltrækker opmærksomhed. Heden er underkastet naturpleje og græsses med får. Udover Hedelyng (*Calluna vulgaris*) og Revling (*Empetrum nigrum*) som dominerer, findes masser af Tyttebær (*Vaccinium vitis-idaea*), Blåbær (*Vaccinium myrtillus*) og Hønsbær (*Cornus suecica*).

Nåletræsplantninger dominerer skovene, men går man efter løvskovspartierne, overraskes man mange steder ved at finde store bevoksninger af gamle mangestammede Bøge (*Fagus sylvatica*), de såkaldte "røllebøge", der fortæller om århundreders rovdrift og græsning i skoven (se også [Nymølle Bæk](#)). Skovene er rige på spiselige svampe, især rørhatte (slægten *Bolétus*).

Hammer Bakker er som nævnt fattig på vådområder. De få, der findes, er imidlertid særprægede og afspejler den næringsfattige jordbund. Ved Pebermosen, som passeres på en af de afmærkede ruter, er en mindre sø i

Kulturhistorie

Den magre jord i Hammer Bakker har ikke indbudt til opdyrkning eller bosættelse. Karakteristisk ligger de gamle landbyer Vodskov, Grindsted og Vestbjerg i kanten af bakkerne nær den frodigere jord på den flade hævede havbund. Kun enkeltliggende gårde og huse har ligget i lysninger i den oprindelige urskov. I takt med at landsbyerne voksede, steg udnyttelsen og rovdriften af skoven, så bakkerne i midten af 1800-tallet var næsten uden skov med vidtstrakte heder og overdrev.

Trods den manglende bebyggelse kan man, når man færdes i bakkerne, ikke undgå at bemærke de mange spor af fordums menneskelig aktivitet. Overalt træffer man gravhøje, gamle hulvejsspor eller gamle skovdiger. Hammer Bakker har formodentlig i oldtiden rummet egnens hovedhelligdom, måske med gudehov og offerlund. Nær Hammer kirke lå en helligkilde. Måske er kirken netop anlagt på dette øde sted som et kristent modtræk mod den hedenskab, der knyttede sig til kilden eller bakkerne.

Kører man ca. 800 meter fra Vodskov kirke ad Tingvej mod vest åbner skoven sig på højre hånd. Her på den højtliggende åbne mark lå indtil 1688 tingstedet for Kjær Herred. Her mødtes herredsmændene og herredsfogeden ugentligt for under åben himmel at afgøre sager af offentlig interesse, især retssager. Når der var straffesager på tinget, var herredstinget et tilløbsstykke. Her på den åbne mark svang bøddelen fra Aalborg øksen over den dømte eller førte heksen til bålet.

Hammer Bakker har også en fortid som trafikknudepunkt. Her delte den gamle kongevej fra Aalborg sig i en gren mod Hjørring, som krydsede bakkerne fra tingstedet mod Hammer kirke, og en gren mod øst til Sæby. Kongevejene var oprindeligt anlagt for at sikre kongen - og kongens hær - fri færdsel i riget. I 1800-tallet afløstes de af mere moderne landeveje, men Hammer Bakker rummer stadig rester af kongevejene og de talrige tilslutningsveje på kryds og tværs.

en lavning næsten dækket af et flydende lag af Sphagnum-mosser, en såkaldt hængesæk. Hængesækken er, med dens helt egen flora med bl.a. den insektædende Soldug (Drósera sp.), karakteristisk for det ekstremt næringsfattige miljø.

Information

I det fredede område øst for Gennem Bakkerne er opsat informationstavler. Hammer Bakker krydses af en national cykelrute, "Hærvejsruten", som er skiltet.

Brødland mose. Den lille sø er dækket af et flydende mostæppe - en hængesæk.